

Raport o sytuacji absolwentów na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w 2012 roku

Kwalifikacje i specjalności bezrobotnych absolwentów z obszaru działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w 2012 roku opisano stosując wprowadzoną 1 lipca 2010 roku klasyfikację zawodów i specjalności¹ (wg 6-cyfrowego kodu). Opracowanie składa się z dwóch części osobno dla Powiatu Łomżyńskiego i Miasta Łomży.

Część diagnostyczna stanowiąca ogólny opis sytuacji bezrobotnych absolwentów na lokalnym rynku pracy (m. in. poziom bezrobocia, napływ i odpływ bezrobotnych, struktura wg płci) dotyczy całego 2012 roku i również jest wykonana oddzielnie dla każdego z powiatów.

Podstawą merytoryczną analizy wg zawodów i specjalności sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży są dane statystyczne zawarte w aplikacji monitoring zawodów, Załącznikach Nr 3 do sprawozdań MPiPS – 01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za II półrocze 2012 roku” dla Miasta Łomża i Powiatu Łomżyńskiego oraz informacji GUS o studentach i absolwentach szkół wyższych w roku akademickim 2011/2012.

MIASTO ŁOMŻA

Prognozowanie zmian struktury wg zawodów i specjalności bezrobotnych absolwentów na lokalnym rynku pracy w roku następnym, bez przeprowadzenia stosownych badań dotyczących popytu lokalnych pracodawców na pracowników o konkretnych specjalnościach zawodowych, może być działaniem obciążonym dość dużym błędem. Szczególnie trudno jest przewidzieć sytuację absolwentów szkół wyższych działających na terenie Łomży z uwagi na brak danych o wielkości ich populacji. W związku z tym poniższa informacja dotyczy przede wszystkim populacji absolwentów posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe, ogólne, średnie techniczne i policealne.

Tabela Nr 1. Liczba i struktura bezrobotnych absolwentów w Mieście Łomża posiadających zawód w 2012 roku

Stan na koniec okresu

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety	Udział bezrobotnych absolwentów w grupie zawodowej w %	Struktura bezrobotnych absolwentów posiadających zawód w %
1.	"000000"	Bez zawodu	928	58	35	6,25	xxxxxxx
2.	"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	26	8	4	30,77	5,4
3.	"228903"	Kosmetolog	16	8	8	50	5,4
4.	"261901"	Asystent prawny	14	7	5	50	4,7
5.	"522301"	Sprzedawca*	312	5	5	1,6	3,4
6.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	46	4	0	8,7	2,7

¹ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania z dnia 27 kwietnia 2010 r., (Dz.U. Nr 82, poz. 537 z dnia 17.05.2010 r.).

7.	"514101"	Fryzjer*	42	4	2	9,52	2,7
8.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	36	4	3	11,11	2,7
9.	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	8	4	0	50	2,7
10.	"311513"	Technik pojazdów samochodowych*	4	4	0	100	2,7
11.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	54	3	3	5,56	2
12.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	22	3	1	13,64	2
13.	"235107"	Pedagog	21	3	3	14,28	2
14.	"314412"	Technik technologii żywności - przetwórstwo mleczarskie	19	3	3	15,79	2
15.	"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	15	3	3	20	2
16.	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	14	3	2	21,43	2
17.	"263204"	Socjolog	12	3	1	25	2
18.	"514105"	Technik usług fryzjerskich*	6	3	3	50	2
19.	"314403"	Technik technologii żywności*	5	3	1	60	2
20.	"333107"	Technik logistyki*	3	3	0	100	2
21.	"752205"	Stolarz*	97	2	0	2,06	1,4
22.	"411004"	Technik prac biurowych*	45	2	1	4,44	1,4
23.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	36	2	2	5,56	1,4
24.	"512001"	Kucharz*	35	2	2	5,71	1,4
25.	"751201"	Cukiernik*	32	2	2	6,25	1,4
26.	"222101"	Pielęgniarka	28	2	2	7,14	1,4
27.	"311204"	Technik budownictwa*	27	2	0	7,41	1,4
28.	"263102"	Ekonomista	21	2	2	9,52	1,4
29.	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	8	2	0	25	1,4
30.	"321301"	Technik farmaceutyczny*	5	2	2	40	1,4
31.	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	5	2	1	40	1,4
32.	"321402"	Technik dentystryczny*	4	2	0	50	1,4
33.	"214903"	Inżynier automatyki i robotyki	3	2	0	66,67	1,4
34.	"215104"	Inżynier elektryk - automatyk	2	2	0	100	1,4
35.	"331403"	Technik ekonomista*	84	1	1	1,19	0,7
36.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	47	1	0	2,13	0,7
37.	"753105"	Krawiec*	43	1	1	2,32	0,7
38.	"751204"	Piekarz*	42	1	0	2,38	0,7
39.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	29	1	1	3,45	0,7
40.	"933304"	Robotnik magazynowy	28	1	1	3,57	0,7
41.	"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	20	1	0	5	0,7
42.	"213205"	Inżynier rolnictwa	19	1	1	5,26	0,7
43.	"712601"	Hydraulik	19	1	0	5,26	0,7

44.	"941201"	Pomoc kuchenna	18	1	1	5,56	0,7
45.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	15	1	1	6,67	0,7
46.	"324002"	Technik weterynarii*	13	1	1	7,69	0,7
47.	"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	11	1	0	9,09	0,7
48.	"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	9	1	1	11,11	0,7
49.	"311924"	Technik technologii odzieży*	9	1	1	11,11	0,7
50.	"513101"	Kelner*	7	1	1	14,28	0,7
51.	"214503"	Inżynier technologii żywności	6	1	1	16,67	0,7
52.	"214110"	Towaroznawca	5	1	1	20	0,7
53.	"263401"	Psycholog	5	1	1	20	0,7
54.	"321201"	Technik analityki medycznej	5	1	1	20	0,7
55.	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	4	1	1	25	0,7
56.	"422602"	Recepcjonista	4	1	1	25	0,7
57.	"242290"	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	4	1	0	25	0,7
58.	"214390"	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	3	1	1	33,33	0,7
59.	"325907"	Terapeuta zajęciowy*	3	1	1	33,33	0,7
60.	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	3	1	1	33,33	0,7
61.	"215201"	Inżynier elektronik	3	1	0	33,33	0,7
62.	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	3	1	0	33,33	0,7
63.	"211301"	Chemik	2	1	1	50	0,7
64.	"216102"	Architekt wnętrz	2	1	1	50	0,7
65.	"732301"	Introligator*	2	1	1	50	0,7
66.	"216505"	Inżynier geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	2	1	0	50	0,7
67.	"321103"	Technik elektroradiolog*	2	1	0	50	0,7
68.	"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	2	1	0	50	0,7
69.	"214306"	Inżynier inżynierii środowiska - systemy wodociągowe i kanalizacyjne	1	1	1	100	0,7
70.	"265102"	Artysta grafik	1	1	1	100	0,7
71.	"911205"	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*	1	1	1	100	0,7
72.	"214303"	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	1	1	0	100	0,7
73.	"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	1	1	0	100	0,7
74.	"351103"	Technik teleinformatyk*	1	1	0	100	0,7
Ogółem			2430	204	122	8,4	100

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na podstawie sprawozdań statystycznych o lokalnym rynku pracy za 2012 rok, obliczenia własne.

Uwaga: Pod pojęciem bezrobotny absolwent należy rozumieć bezrobotnego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły

*- oznacza zawody szkolne

Na koniec 2012 roku w ewidencji bezrobotnych z miasta Łomży zarejestrowanych było 204 bezrobotne osoby w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki, w tym 122 kobiety. Bezrobotni absolwenci stanowili 5,1% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych (3976 osób) w mieście, czyli o 1,3 punktu procentowego mniej niż rok wcześniej. Bezrobotne absolwentki stanowiły 59,8 tej subpopulacji. W porównaniu do ubiegłego roku udział bezrobotnych kobiet w tej populacji zmniejszył się o 4,4 punktów procentowych. Od kilku lat obserwuje się przewagę udziału kobiet w tej populacji bezrobotnych, co najprawdopodobniej wynika z poniżej wymienionych przyczyn:

- więcej kobiet niż mężczyźni w danej grupie wiekowej legitymuje się wykształceniem wyższym i średnim;
- kobiety są lepiej wykształconą grupą, choć nie stymuluje to zmian struktury zawodów i wynagrodzeń;
- kobiety – w porównaniu do mężczyzn – konsekwentniej poszukują zatrudnienia w zawodzie wyuczonym;
- aktywność zawodowa kobiet na lokalnym rynku pracy jest niższa niż mężczyzn (w Polsce należy do jednych z najniższych wśród państw członkowskich Unii Europejskiej);
- czynniki osobowościowe związane z płcią, oraz niedostateczna promocja kształcenia ustawicznego jako narzędzia, umożliwiającego elastyczne dostosowywanie się do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców;
- prawie na pewno naruszenie przez lokalnych pracodawców równości szans ze względu na płeć przy zatrudnianiu pracowników;
- czynniki kulturowe, historyczne: bardzo tradycyjne postrzeganie funkcji społecznej kobiety w rodzinie;
- słaba promocja aktywnej postawy na rynku pracy oraz niedostosowany system kształcenia do wymagań pracodawców;
- system edukacji w Łomży sprzyjający bardziej zatrudnianiu mężczyzn niż kobiet na lokalnym rynku pracy.

W 2012 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży z terenu miasta zgłosiło się 470 bezrobotnych, w tym 265 kobiet (56,4%), w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z terenu miasta.

Tabela Nr 2. Napływy i struktura bezrobotnych absolwentów w 2012 roku

Stan w okresie

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych absolwentów razem	Napływ bezrobotnych absolwentek-razem	Struktura napływu absolwentów w %
1.	"000000"	Bez zawodu	148	76	31,49
2.	"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	16	8	3,4
3.	"228903"	Kosmetolog	13	13	2,76
4.	"261901"	Asystent prawny	11	7	2,34

5.	"522301"	Sprzedawca*	11	9	2,34
6.	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	10	7	2,13
7.	"235107"	Pedagog	10	9	2,13
8.	"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	10	8	2,13
9.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	9	7	1,91
10.	"263102"	Ekonomista	8	5	1,71
11.	"214503"	Inżynier technologii żywności	7	6	1,49
12.	"222101"	Pielęgniarka	7	7	1,49
13.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	7	0	1,49
14.	"251902"	Specjalista zastosowań informatyki	6	0	1,28
15.	"514101"	Fryzjer*	6	3	1,28
16.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	6	3	1,28
17.	"228301"	Fizjoterapeuta	5	4	1,06
18.	"263204"	Socjolog	5	3	1,06
19.	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	5	0	1,06
20.	"311204"	Technik budownictwa*	4	0	0,85
21.	"311513"	Technik pojazdów samochodowych*	4	0	0,85
22.	"331403"	Technik ekonomista*	4	4	0,85
23.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	4	1	0,85
Ogółem			316	180	67,23

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży, Sprawozdania o rynku pracy MPIPS-01 dla 2012 roku, obliczenia własne.

*-oznacza zawody szkolne

„Napływ” bezrobotnych z Łomży w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zanotowano w 125 zawodach i specjalnościach, czyli w 1/4 występujących na łomżyńskim rynku pracy (491 zawodów i specjalności). Wśród bezrobotnych absolwentów 148 osób (31,5%) nie posiadało zawodu. Wśród tej subpopulacji zarejestrowanych było 76 bezrobotnych kobiet bez zawodu, które stanowiły 51,4%. Bezrobotni absolwenci stanowili 11,0% w ogólnym „napływie” bezrobotnych (4262 osoby) w tym czasie i 16,6% ogółu nowo rejestrujących się bezrobotnych bez kwalifikacji pochodzących z rynku pracy w Łomży.

Negatywnym zjawiskiem jest, że wśród tej subpopulacji są niestety absolwenci szkół realizujących kształcenie zawodowe.

W porównaniu do 2011 roku bezrobotni absolwenci „wystąpili” w większej liczbie zawodów i specjalności występujących na miejskim rynku pracy (o 43 grupy), a udział zawodów, w których zostali zarejestrowani był o 8 punktów procentowych większy i ukształtował się na poziomie 25,4%.

Znaczący „napływ” tej kategorii osób (**Tabela Nr 2**) zanotowano w zawodach: kosmetolog – 13 osób, czyli 2,8% wszystkich rejestrujących się absolwentów w omawianym przedziale czasu; asystent prawny i sprzedawca – po 11 (odpowiednio: 2,3%); nauczyciel wychowania fizycznego, pedagog i filolog – filologia obcojęzyczna – po 10 (2,1%); specjalista administracji publicznej – 9 osób (1,9%); inżynier technologii żywności, pielęgniarka i mechanik pojazdów samochodowych – po 7 bezrobotnych (1,5%).

Na koniec 2012 roku najliczniejsze grupy tworzyli bezrobotni absolwenci w zawodach: pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji i kosmetolog po 8 absolwentów, których udział w populacji absolwentów posiadających zawód wyniósł 5,4%,

asystent prawny i sprzedawca – 5 absolwentów (odpowiednio 4,7%), mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, specjalista administracji publicznej, elektromechanik pojazdów samochodowych i technik pojazdów samochodowych po 4 absolwentów (2,7%).

Liczebność bezrobotnych absolwentów w 10 grupach zawodów i specjalności wynosiła po 3 osoby. Po dwóch bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zanotowano w 14 grupach zawodów i po jednym w 40.

Warto zwrócić uwagę, że w niektórych zawodach reprezentowanych przez bezrobotnych absolwentów występuje również dość duże bezrobocie. Np. w grupie: pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji na koniec 2012 roku zarejestrowanych było 26 bezrobotnych, w tym 8 absolwentów, którzy stanowili prawie 31%. Podobna sytuacja występuje wśród:

- kosmetologów – 16 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec 2012 roku, a bezrobotni absolwenci stanowili 50%;
- asystentów prawnych – 14 bezrobotnych, w tym 7 absolwentów, czyli 50%;
- elektromechaników pojazdów samochodowych – 8 bezrobotnych, w tym 50% absolwentów;
- technik usług fryzjerskich – 6 bezrobotnych, w tym 3 absolwentów;
- technik technologii żywności – 5 bezrobotnych, w tym 60% absolwentów;

Na lokalnym rynku pracy w Łomży występują bardzo małe liczebnie grupy zawodów, w których udział bezrobotnych absolwentów przekracza 50%. Do nich zaliczają zawody: technik pojazdów samochodowych – na 4 zarejestrowanych bezrobotnych wszyscy są absolwentami, technik logistyk – 3 bezrobotnych posiadających status absolwenta, inżynier automatyki i robotyki – 3 bezrobotnych, w tym 2 absolwentów.

Wiele zawodów reprezentowanych jest tylko przez absolwentów, ale z uwagi na ich małą liczebność (1-2 osoby) nie mają większego znaczenia dla sytuacji na rynku pracy w mieście. W zawodach takich jak np.: inżynier elektryk- automaty, inżynier inżynierii środowiska – systemy wodociągowe i kanalizacyjne, artysta grafik, specjalista ds. sprzedaży, technik teleinformatyk na koniec 2012 roku zarejestrowani byli tylko bezrobotni absolwenci.

Tabela Nr 3. Struktura zawodowa absolwentów według poziomu wykształcenia i zawodów w powiecie m. Łomża w latach 2012 i 2013

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2013	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
"233011"	Nauczyciel języka niemieckiego	9	0	0	0	0
"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	53	0	0	29	0
"311104"	Technik geodeta*	21	0	0	26	0
"311204"	Technik budownictwa*	37	1	1	41	2,7027

"311209"	Technik urządzeń sanitarnych*	6	0	0	8	0
"311303"	Technik elektryk*	0	0	0	0	0
"311408"	Technik elektronik*	18	0	0	10	0
"311410"	Technik mechatronik*	26	0	0	15	0
"311513"	Technik pojazdów samochodowych*	31	4	4	35	12,9032
"311922"	Technik technologii drewna*	14	0	0	16	0
"314202"	Technik architektury krajobrazu*	17	0	0	13	0
"314403"	Technik technologii żywności*	51	3	3	49	5,8824
"321301"	Technik farmaceutyczny*	84	1	1	59	1,1905
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	41	0	0	34	0
"323003"	Biomasażysta	0	0	0	0	0
"324002"	Technik weterynarii*	52	0	0	58	0
"325102"	Higienistka stomatologiczna*	0	0	0	0	0
"325402"	Technik masażyста*	13	0	0	0	0
"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	29	1	1	29	3,4483
"325511"	Technik ochrony środowiska*	0	0	0	0	0
"325601"	Ratownik medyczny*	69	0	0	40	0
"331402"	Technik agrobiznesu*	25	0	0	24	0
"331403"	Technik ekonomista*	52	0	0	36	0
"333101"	Agent celny	15	0	0	68	0
"333107"	Technik logistik*	24	3	3	32	12,5
"334306"	Technik administracji*	42	0	0	87	0
"341204"	Opiekunka środowiskowa*	0	0	0	38	0
"343203"	Florysta*	0	0	0	48	0
"343204"	Plastyk*	38	0	0	25	0
"343602"	Muzyk*	6	0	0	12	0
"351103"	Technik teleinformatyk*	24	1	1	12	4,1667
"351203"	Technik informatyk*	29	0	0	59	0
"422103"	Technik obsługi turystycznej*	19	1	1	27	5,2632
"422402"	Technik hotelarstwa*	46	0	0	43	0
"431103"	Technik rachunkowości*	6	0	0	19	0
"514105"	Technik usług fryzjerskich*	65	3	3	68	4,6154
"514207"	Technik usług kosmetycznych*	31	0	0	42	0

"522305"	Technik handlowiec*	34	0	0	49	0
"532102"	Opiekun medyczny*	18	0	0	29	0
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
"000000"	Bez zawodu	1027	23	23	1193	2,2395
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
"512001"	Kucharz*	2	0	0	0	0
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	16	1	1	13	6,25
"514101"	Fryzjer*	25	4	4	30	16
"522301"	Sprzedawca*	11	2	2	15	18,1818
"611303"	Ogrodnik*	0	0	0	0	0
"613003"	Rolnik*	4	0	0	2	0
"711202"	Murarz*	6	0	0	18	0
"712603"	Monter instalacji gazowych*	0	0	0	1	0
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	0	0	0	0
"712902"	Monter suchej zabudowy	0	0	0	0	0
"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	37	2	2	16	5,4054
"713201"	Lakiernik*	6	0	0	3	0
"721306"	Błacharz samochodowy*	0	0	0	0	0
"722204"	Ślusarz*	0	0	0	0	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	53	4	4	68	7,5472
"741103"	Elektryk*	2	0	0	0	0
"741201"	Elektromechanik*	1	0	0	0	0
"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	12	2	2	13	16,6667
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	2	0	0	1	0
"751201"	Cukiernik*	10	0	0	9	0
"751204"	Piekarz*	3	1	1	10	33,3333
"752205"	Stolarz*	9	0	0	7	0
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0	0	0	1	0
"911205"	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*	1	0	0	0	0

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na podstawie sprawozdań statystycznych o lokalnym rynku pracy za 2012 rok, GUS o liczbie przewidywanych absolwentów w 2013 roku, obliczenia własne.

Uwaga: Pod pojęciem bezrobotny absolwent należy rozumieć bezrobotnego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły

Z dostępnych danych statystycznych wynika, że w 2012 roku szkoły ponadgimnazjalne: średnie i policealne oraz zasadnicze szkoły zawodowe funkcjonujące w Łomży ukończyło 2272 młodych ludzi:

1. policealne – 428 osób, które stanowiły 18,8% całej populacji absolwentów;
2. średnie techniczne (technika, licea profilowane) – 617 osób, czyli 27,2% j.w.;
3. licea ogólnokształcące – 1027 osób tj. 45,2% j.w.;
4. zasadnicze zawodowe – 200 osób, tj. 8,8% j.w.

Porównując do poprzedniego roku zaobserwowano zwiększenie liczebności absolwentów szkół policealnych (o 73 osoby, czyli 20,6%, podczas gdy populacja absolwentów ogółem zmniejszyła się o 5,2%). Natomiast populacja absolwentów szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących zmniejszyła się odpowiednio o 20 osób, czyli 9,1% i 178 osób, czyli 14,8%. Liczba absolwentów techników i liceów profilowanych pozostała praktycznie na niemieńskim poziomie 617 osób (o 1 osobę więcej niż rok wcześniej), jednak jej udział w ogółem tegorocznych absolwentów był większy o 1,5 punktu procentowego i wyniósł 27,2%. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że jest to dobry kierunek zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy. Coraz więcej uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne legitymuje się uprawnieniami zawodowymi i wykształceniem co najmniej średnim. Rysujący się trend jest zgodny z wnioskami płynącymi z monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Wynika z nich, że największe zapotrzebowanie lokalnych pracodawców jest na pracowników o konkretnych specjalistycznych umiejętnościach, zawodowych i o niższym poziomie wykształcenia. Absolwenci szkół kształcących w zawodach i legitymujący się uprawnieniami są też najchętniej zatrudniani.

W dalszym ciągu największą populację absolwentów, wśród kończących szkoły ponadgimnazjalne funkcjonujące w Łomży tworzyły osoby nie posiadające zawodu – 1027. Ta subpopulacja stanowiła ponad 45% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z Łomży.

Wśród posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe oraz zawodów najliczniej reprezentowane były zawody: filolog- filologia obcojęzyczna – 53, technik technologii żywności – 51, technik farmaceutyczny – 84, technik weterynarii – 52, ratownik medyczny – 69, technik ekonomista – 52, technik administracji – 42, technik hotelarstwa – 46, technik usług fryzjerskich. Natomiast z wykształceniem zasadniczym zawodowym najwięcej absolwentów było w zawodach: technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 37 osób i mechanik pojazdów samochodowych – 53, fryzjer – 25, kucharz małej gastronomii – 16.

Należy również podkreślić, że w każdym z powyżej wymienionych zawodów średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2012 roku jest bliska zeru i żaden nie należał do deficytowych na lokalnym rynku pracy w mieście Łomży w tym okresie.

W wielu zawodach i specjalnościach nie przybyło absolwentów na lokalny rynek pracy, jak również nie są przewidywani w roku 2013. Do nich należą: technik elektryk, biomasażysta, higienistka stomatologiczna, technik ochrony środowiska, florysta, ogrodnik, monter instalacji gazowych, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, blacharz samochodowy, ślusarz, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych.

Na koniec 2012 roku w rejestrach bezrobotnych było tylko 57 bezrobotnych absolwentów ze szkół z terenu miasta Łomża, czyli 2,5% (dokładnie tyle samo co rok

wcześniej) wszystkich, którzy ukończyli szkołę w tym roku. Największą grupę 23 osobową tworzyły osoby z wykształceniem ogólnym.

Z prezentowanych danych statystycznych wynika więc, że ponad 97% tegorocznych absolwentów skutecznie „weszło” na rynek pracy. Należy jednak wziąć pod uwagę, że znakomita większość podjęła dalszą edukację przesuając w czasie rzeczywiste rozpoczęcie drogi zawodowej.

Zaprezentowane powyżej dane liczbowe nie do końca opisują rzeczywiste losy absolwentów szkół funkcjonujących na terenie Łomży i należy je interpretować z dużą ostrożnością. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Edukacji Narodowej – Departamentu Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego legitymowanie się przez daną osobę wyłącznie świadectwem ukończenia szkoły kształcącej w zawodzie nie jest wystarczającym potwierdzeniem nabycia przez tę osobę specjalistycznych kwalifikacji. Warunkiem koniecznym do uzyskania dyplomu, czyli zawodu jest przystąpienie absolwenta do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i uzyskanie wyniku pozytywnego. Tylko w takim przypadku absolwent otrzymuje dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w wyuczonym zawodzie.

W informacji do GUS-u, szkoły z miasta Łomża prowadzące szkolenie zawodowe podały, że wszyscy absolwenci je kończące posiadają kwalifikacje zawodowe, tymczasem absolwenci tych szkół zgłaszający się do urzędu pracy niestety nie mają dokumentów potwierdzających nabyte umiejętności zawodowe. Osoby te więc są rejestrowane jako nie posiadające zawodu. Stąd nie pojawiają się jako bezrobotni tych szkół, a faktycznie pozostają w rejestrach urzędu. Dlatego też nie można dokładnie oceniać skuteczności kształcenia młodzieży na potrzeby współczesnego rynku pracy przez szkoły z Łomży realizujące kształcenie zawodowe.

Odrębnego komentarza wymaga sytuacja bezrobotnych absolwentów szkół wyższych funkcjonujących w Łomży. Z dostępnych danych statystycznych wynika, że na koniec 2012 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zarejestrowanych było 24 bezrobotnych absolwentów szkół wyższych mających siedzibę w mieście. I tak byli to absolwenci z:

- ✓ Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży – 2 osoby,
- ✓ Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości im. B. Jańskiego w Łomży – 2 osoby,
- ✓ Państwowej Wyższej Szkoły Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży – 20 osób.

Tabela Nr 4. Absolwenci zarejestrowani w PUP w Łomży według szkół i zawodów w roku 2012 – dla miasta Łomża

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012
1.	Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży	214110	Towaroznawca	1
2.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	214503	Inżynier technologii żywności	1
3.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	214903	Inżynier automatyki i robotyki	2
4.	Akademicka Szkoła Policealna przy Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	222101	Pielęgniarka	1

5.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	i	222101	Pielęgniarka	1
6.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	i	228903	Kosmetolog	7
7.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	i	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	1
8.	Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży	i	242190	Pozostali spec. ds. zarządzania i organizacji	8
9.	Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży		251902	Specjalista zastosowań informatyki	1
10.	Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości im. B. Jańskiego w Łomży		263204	Socjolog	1
11.	Technikum Nr 4 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. M. Skłodowskiej w Łomży		311204	Technik budownictwa	1
12.	Technikum Nr 5 w Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5 w Łomży		311513	Technik pojazdów samochodowych	4
13.	Wyższa Szkoła Zarządzania i Przedsiębiorczości im. B. Jańskiego w Łomży		311924	Technik technologii odzieży	1
14.	Technikum Nr 7 im. L. Bojanusa w Zespole Szkół Weterynaryjnych Ogólnokształcących w Łomży		314403	Technik technologii żywności	3
15.	Akademicka Szkoła Policealna przy Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży		321301	Technik farmaceutyczny	1
16.	Policealne Studium Farmaceutyczne w Łomży		321301	Technik farmaceutyczny	1
17.	Policealna Szkoła CNiB Żak w Łomży		324002	Technik weterynarii	1
18.	Szkoła Policealna dla Dorosłych Nr 1 w Łomży		325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	1
19.	Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży		333107	Technik logistyk	2
20.	Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży		333107	Technik logistyk	1
21.	Technikum Nr 5 w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży		351103	Technik teleinformatyk	1
22.	Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży		422103	Technik obsługi turystycznej	1
23.	ZSZ w ZDZ w Łomży		512002	Kucharz małej gastronomii	1
24.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Łomży		514101	Fryzjer	2
25.	ZSZ w ZDZ w Łomży		514101	Fryzjer	2
26.	Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych Twoja Szkoła w Łomży		511405	Technik usług fryzjerskich	2
27.	Technikum w Łomży ZDZ w Łomży		511405	Technik usług fryzjerskich	1
28.	ZSZ w ZDZ w Łomży		522301	Sprzedawca	2
29.	ZSZ Nr 4 w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. M. Skłodowskiej w Łomży		712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	2
30.	ZSZ Nr 5 w Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących w Łomży		723103	Mechanik pojazdów samochodowych	4
31.	ZSZ im. S.Staszica w Łomży		741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1
32.	ZSZ Nr 5 w Nr 5 w Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących w Łomży		741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	2
33.	ZSZ ZDZ w Łomży		751201	Cukiernik	1

34.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Łomży	751204	Piekarz	1
35.	ZSZ Nr 5 w Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących w Łomży	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych	1
36.	ZSZ w ZDZ w Łomży	911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	1
37.	I LO dla Dorosłych przy ZCKPiU w Łomy	000000	Bez zawodu	2
38.	I LO im. T. Kościuszki w Łomży	000000	Bez zawodu	3
39.	III LO dla Dorosłych w Łomży	000000	Bez zawodu	5
40.	III LO im. Żołnierzy Obwodu Łomż. AK w Łomży	000000	Bez zawodu	5
41.	Katolickie LO im. Kardynała S. Wyszyńskiego w Łomży	000000	Bez zawodu	2
42.	Policealna Szkoła Praw-Adm. Żak w Łomży	000000	Bez zawodu	2
43.	Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych Twoja Szkoła w Łomży	000000	Bez zawodu	1
44.	Policealna Szkoła dla Dorosłych Nr 1 w Łomży	000000	Bez zawodu	1
45.	Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży	000000	Bez zawodu	3
46.	Technikum Nr 9 przy Zespole Szkół Drzewnych i Gimnazjalnych w Łomży	000000	Bez zawodu	2
47.	Technikum w Łomży ZDZ w Łomży	000000	Bez zawodu	1
48.	Technikum w Łomży SWEiRP im. S. Staszica	000000	Bez zawodu	1
49.	Technikum Nr 5 w ZSMIO Nr 5 w Łomży	000000	Bez zawodu	5
50.	Technikum Nr 6 w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży	000000	Bez zawodu	3
51.	Technikum Nr 7 im. L. Bojanusa w Zespole Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących Nr 7 w Łomży	000000	Bez zawodu	5
52.	Uzupełniające LO dla Dorosłych ZDZ w Łomży	000000	Bez zawodu	1
53.	VI LO w Zespole Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących Nr 6 w Łomży	000000	Bez zawodu	3
54.	VII LO w Zespole Szkół Weterynaryjnych i Ogólnokształcących w Łomży Nr 7 w Łomży	000000	Bez zawodu	3
55.	Zaoczne Uzupełniające Technikum Budowlane dla Dorosłych w Łomży	000000	Bez zawodu	1
56.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Łomży	000000	Bez zawodu	1
57.	Zespół Szkół Drzewnych w Łomży	000000	Bez zawodu	1
58.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Łomży	000000	Bez zawodu	1
Razem				117

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży za 2012 rok na podstawie bazy bezrobotnych, obliczenia własne.

Brak danych o wielkości populacji absolwentów uczelni z terenu Łomży wg zawodów praktycznie wyklucza wnioskowanie na temat trafności doboru kierunków kształcenia w aspekcie potrzeb współczesnego rynku pracy. Relatywnie mała liczba bezrobotnych absolwentów tych uczelni pozostających bez pracy (czytaj: zarejestrowanych w urzędzie) uprawnia do stwierdzenia, że oferowane przez uczelnie kierunki studiów umożliwiają

znakomitej części absolwentów podjęcie pracy w zawodzie bądź przygotowują skutecznie do szybkiego przekwalifikowania.

Problematyczne w tej sytuacji jest też prognozowanie wielkości napływu wykwalifikowanej siły roboczej w konkretnych zawodach i specjalnościach na lokalny rynek pracy w drugiej połowie 2013 roku.

Takiej prognozy nie można również dokonać dla szkół średnich i policealnych prowadzących kształcenie zawodowe ponieważ trudno jest przewidzieć jaka część absolwentów tych szkół przystąpi do egzaminu i uzyska wynik pozytywny, potwierdzający umiejętności i wiadomości z zakresu danego zawodu. Należy przypuszczać, na podstawie danych z roku 2012, że duży odsetek tegorocznych absolwentów nie uzyska dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w których de facto kształcili się w czasie nauki w szkole. Będą to więc w dalszym ciągu osoby bez zawodu wymagające zaangażowania nowych środków finansowych – np. Funduszu Pracy – w celu nabycia nowych umiejętności zawodowych.

Przewiduje się, że w roku szkolnym 2012/2013 na rynek pracy wejdzie aż 2580 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych stopnia średniego, czyli o 13,6% więcej niż w roku 2012. Wśród nich wykształcenie ogólne będzie posiadało 1193 osób (o 16,2% więcej niż w 2012 roku), średnie techniczne i policealne 1180 (12,9% więcej niż w 2012 roku), a zasadnicze 207 (więcej o 3,5%). Trudno przewidzieć natomiast ilu z nich będzie legitymowało się zawodem.

Zakładając, że wszyscy absolwenci szkół realizujących kształcenie zawodowe zdobędą kwalifikacje zawodowe, to w 2013 roku najwięcej zasobów na rynek pracy w Łomży może wejść w następujących grupach: technik budownictwa – 41 absolwentów, technik technologii żywności – 49, technik farmaceutyczny – 59, technik weterynarii – 58, agent celny – 68, technik administracji – 87, florysta – 48, technik informatyk – 59, technik usług fryzjerskich – 68, technik handlowiec – 49, technik usług kosmetycznych – 42 absolwentów, mechanik pojazdów samochodowych.

Wszystkie wymienione powyżej zawody, z których spodziewany jest największy napływ siły roboczej w drugiej połowie 2013 roku na lokalny rynek pracy należą niestety do grupy silnie nadwyżkowych i lokalni pracodawcy w ostatnim okresie czasu nie zgłaszali na nie zapotrzebowania.

POWIAT ŁOMŻYŃSKI

W 2012 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zgłosiło się 426 absolwentów (bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) z terenu Powiatu Łomżyńskiego. Osoby te stanowiły 47,5% wszystkich nowo zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z całego obszaru działania Urzędu Pracy w Łomży. Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu absolwenci stanowili 16,9%.

Na koniec 2012 roku w ewidencji PUP w Łomży zarejestrowanych było 206 bezrobotnych absolwentów z powiatu łomżyńskiego. Bezrobotni absolwenci stanowili więc 8,1% wszystkich zarejestrowanych w tym czasie z terenu Powiatu Łomżyńskiego. Wśród tej grupy bezrobotne kobiety stanowiły 57,8% i było ich 119. Może to wskazywać, że na powiatowym rynku pracy chętniej zatrudniani są młodzi mężczyźni. 73 bezrobotnych absolwentów, czyli 35,4% nie posiadało zawodu.

Bezrobotni absolwenci z powiatu zarejestrowani byli w 66 zawodach i specjalnościach. Udział żadnego z zawodów w ogólnej liczbie bezrobotnych absolwentów posiadających kwalifikacje nie przekraczał 9% ogółu tej kategorii. Najwięcej bezrobotnych absolwentów

zarejestrowanych było w zawodzie: sprzedawca – 12 osób (stanowiły one 9% absolwentów posiadających zawód), kucharz małej gastronomii – 6 (odpowiednio 4,51%), inżynier rolnictwa, pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, mechanik pojazdów samochodowych, technik technologii żywności – po 5 osób (3,76%), pedagog, technik budownictwa, technik rolnik, fryzjer, - po 4 osoby (3,01%). W 8 zawodach populacje absolwentów nie przekraczały 3 osób, a ich udział w ogółem posiadających kwalifikacje zawodowe kształtował się na poziomie 2,26%. W 7 grupach zawodów i specjalności było po 2 bezrobotnych absolwentów z udziałem w posiadających zawód na poziomie 1,5%. Natomiast w pozostałych 41 zanotowano po jednym bezrobotnym absolwencie (0,75% j.w.).

Tabela Nr 5. Liczba i struktura bezrobotnych absolwentów w Powiecie Łomżyńskim posiadających zawód w 2012 roku

Stan na koniec okresu

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni absolwenci-razem	Bezrobotni absolwenci-kobiety	Udział bezrobotnych absolwentów w grupie zawodowej w %	Struktura bezrobotnych absolwentów posiadających zawód w %
1.	"000000"	Bez zawodu	817	73	44	8,94	xxxxxxx
2.	"522301"	Sprzedawca*	176	12	12	6,82	9
3.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	16	6	5	37,5	4,51
4.	"213205"	Inżynier rolnictwa	17	5	2	29,41	3,76
5.	"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	16	5	4	31,25	3,76
6.	"314403"	Technik technologii żywności*	15	5	4	33,33	3,76
7.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	56	5	0	8,93	3,76
8.	"235107"	Pedagog	14	4	4	28,57	3,01
9.	"311204"	Technik budownictwa*	19	4	0	21,05	3,01
10.	"314207"	Technik rolnik*	14	4	0	28,57	3,01
11.	"514101"	Fryzjer*	25	4	3	16	3,01
12.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	19	3	2	15,79	2,26
13.	"261901"	Asystent prawny	4	3	1	75	2,26
14.	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	14	3	0	21,43	2,26
15.	"311513"	Technik pojazdów samochodowych*	3	3	0	100	2,26
16.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	18	3	3	16,67	2,26
17.	"331402"	Technik agrobiznesu*	7	3	2	42,86	2,26
18.	"751201"	Cukiernik*	21	3	2	14,28	2,26
19.	"753105"	Krawiec*	43	3	3	6,25	2,26
20.	"228903"	Kosmetykolog	2	2	2	100	1,5
21.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	23	2	0	8,7	1,5
22.	"331403"	Technik ekonomista*	32	2	2	6,25	1,5

23.	"522305"	Technik handlowiec*	15	2	1	13,33	1,5
24.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	25	2	0	8	1,5
25.	"931301"	Robotnik budowlany	56	2	0	3,57	1,5
26.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23	2	0	8,7	1,5
27.	"213303"	Specjalista ochrony środowiska	3	1	1	33,33	0,75
28.	"214110"	Towaroznawca	3	1	1	33,33	0,75
29.	"214190"	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	1	1	0	100	0,75
30.	"214406"	Inżynier mechanik - środki transportu	2	1	0	50	0,75
31.	"214503"	Inżynier technologii żywności	3	1	0	33,33	0,75
32.	"216101"	Architekt	2	1	1	50	0,75
33.	"216505"	Inżynier geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	5	1	0	20	0,75
34.	"222101"	Pielęgniarka	9	1	1	11,11	0,75
35.	"228204"	Specjalista zdrowia publicznego	2	1	1	50	0,75
36.	"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	2	1	1	50	0,75
37.	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	2	1	0	50	0,75
38.	"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1	1	1	100	0,75
39.	"242224"	Specjalista do spraw stosunków międzynarodowych	2	1	1	50	0,75
40.	"261990"	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	1	100	0,75
41.	"263102"	Ekonomista	14	1	1	7,14	0,75
42.	"265102"	Artysta grafik	1	1	0	100	0,75
43.	"311408"	Technik elektronik*	4	1	0	25	0,75
44.	"314411"	Technik technologii żywności - przetwórstwo mięsne	7	1	1	14,28	0,75
45.	"314412"	Technik technologii żywności - przetwórstwo mleczarskie	13	1	1	7,69	0,75
46.	"325511"	Technik ochrony środowiska*	12	1	1	8,33	0,75
47.	"325905"	Opiekunka dziecięca*	3	1	1	33,33	0,75
48.	"331103"	Pośrednik finansowy	2	1	1	50	0,75
49.	"334306"	Technik administracji*	10	1	1	10	0,75
50.	"351103"	Technik teleinformatyk*	1	1	0	100	0,75
51.	"351203"	Technik informatyk*	1	1	0	100	0,75
52.	"514102"	Fryzjer damski	2	1	1	50	0,75

53.	"514207"	Technik usług kosmetycznych*	2	1	1	50	0,75
54.	"523002"	Kasjer handlowy	1	1	1	100	0,75
55.	"524404"	Telemarketer	1	1	1	100	0,75
56.	"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	2	1	1	50	0,75
57.	"532102"	Opiekun medyczny*	1	1	1	100	0,75
58.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2	1	1	50	0,75
59.	"711202"	Murarz*	37	1	0	2,7	0,75
60.	"712501"	Monter / składacz okien	8	1	0	12,5	0,75
61.	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	4	1	0	25	0,75
62.	"713203"	Lakiernik samochodowy	6	1	0	16,67	0,75
63.	"722301"	Frezer	1	1	0	100	0,75
64.	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	4	1	0	25	0,75
65.	"752205"	Stolarz*	39	1	0	2,56	0,75
66.	"811105"	Operator koparko - ładowarki	4	1	0	25	0,75
67.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	6	1	0	16,67	0,75
Ogółem			1716	206	119	12	99,92

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na podstawie sprawozdań statystycznych o lokalnym rynku pracy za 2012 rok, obliczenia własne.

Uwaga: Pod pojęciem bezrobotny absolwent należy rozumieć bezrobotnego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły

*- zawód szkolny

W grupie 2518 nowo rejestrujących się bezrobotnych było 426 absolwentów, wśród których dominowały kobiety (56,1%). Najlicniejszą grupą byli bezrobotni absolwenci bez zawodu – 159 (w tym 81 kobiet). Udział jej w ogółem „napływu” bezrobotnych absolwentów wyniósł 37,3%.

Tabela Nr 6. Napływ i struktura bezrobotnych absolwentów w 2012 roku

Stan w okresie

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych absolwentów razem	Napływ bezrobotnych absolwentek-razem	Struktura napływu absolwentów w %
1.	"000000"	Bez zawodu	159	81	37,33
2.	"522301"	Sprzedawca*	16	16	3,76
4.	"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	12	9	2,82

5.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	10	9	2,35
6.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	9	0	2,11
7.	"213205"	Inżynier rolnictwa	8	5	1,88
8.	"311204"	Technik budownictwa*	8	0	1,88
9.	"228903"	Kosmetolog	7	7	1,64
10.	"235107"	Pedagog	7	7	1,64
11.	"263102"	Ekonomista	7	7	1,64
12.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	6	4	1,41
13.	"422402"	Technik hotelarstwa*	6	5	1,41
14.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	6	5	1,41
15.	"514101"	Fryzjer*	6	4	1,41
16.	"214503"	Inżynier technologii żywności	5	4	1,17
17.	"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	5	5	1,17
18.	"314403"	Technik technologii żywności*	5	4	1,17
Ogółem			287	176	67,37

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży, Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01 dla Powiatu Łomżyńskiego dla 2012 roku, obliczenia własne.

*-oznacza zawody szkolne

W 2012 roku zanotowano „napływ” absolwentów w 109 zawodach i specjalnościach występujących na powiatowym rynku pracy, w tym w 71 po 1 osobie.

Natomiast na koniec omawianego okresu bezrobotni absolwenci zarejestrowani byli tylko w 18,7% grup zawodów i specjalności notowanych na powiatowym rynku pracy na koniec 2012 roku (353 grupy).

Z zestawienia w **Tabeli Nr 6** wynika, że najczęściej bezrobotnych absolwentów zgłosiło się w zawodach: sprzedawca – 16 osób, czyli 36,0% populacji posiadającej zawód; specjalista administracji publicznej – 10 osób (3,7%); mechanik pojazdów samochodowych – 9 osób (3,4%); inżynier rolnictwa, technik budownictwa – po 8 absolwentów (3,0%); kosmetolog, pedagog, ekonomista – po 7, których udział w grupie wyniósł 2,6%; specjalista do spraw marketingu i handlu, technik hotelarstwa, kucharz małej gastronomii i fryzjer – po 6 (2,2%); inżynier technologii żywności, filolog – filologia obcojęzyczna, technik technologii żywności – po 5 (1,9%).

We wszystkich przywołanych zawodach z wyjątkiem mechanika pojazdów samochodowych, przeważają bezrobotne kobiety.

W wielu grupach zawodów i specjalności bezrobotni absolwenci stanowią istotny odsetek. Należą do nich: kucharz małej gastronomii – 6 absolwentów, którzy stanowią 37,5% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2012 roku, inżynier rolnictwa – 5 (odpowiednio 29,4%), pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 5 (31,2%), technologii żywności – 5 (33,3%), pedagog i technik rolnik – po 4 absolwentów (28,6%), technik agrobiznesu – 3 (42,9%), asystent prawny – 3 (75%).

Na powiatowym rynku przy notowane są też grupy zawodowe, w których 100% bezrobotnych to osoby w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły, ale z uwagi na ich bardzo małą liczebność nie mają większego znaczenia dla lokalnego rynku pracy. Do grup zawodów i specjalności, w których zarejestrowani są sami absolwenci należą m. in.: technik pojazdów

samochodowych 3 osoby, kosmetyk – 2, technik teleinformatyk, technik informatyk, kasjer handlowy, telemarketer, opiekun medyczny – po 1.

W 2012 roku w Powiecie Łomżyńskim szkoły ponadgimnazjalne ukończyło 117 uczniów, w tym: szkoły policealne ukończyło 31 osób, czyli 31,6% ogółu absolwentów, średnie techniczne (technika, licea zawodowe) – 67 (68,4%), licea ogólnokształcące – 19 (19,4%). Nie było natomiast absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

Tabela Nr 7. Struktura zawodowa absolwentów wg poziomu wykształcenia i zawodów w Powiecie Łomżyńskim w latach 2012 i 2013

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	w tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2013	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	31	3	3	63	9,6774
"314207"	Technik rolnik*	67	4	4	54	5,9701
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
"000000"	Bez zawodu	19	3	3	19	15,7895
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
"512001"	Kucharz*	0	0	0	0	0
"514101"	Fryzjer*	0	0	0	0	0
"522301"	Sprzedawca*	0	0	0	1	0
"613003"	Rolnik*	0	0	0	6	0
"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	0	0	0	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0	0	0	0	0
"741103"	Elektryk*	0	0	0	0	0
"751201"	Cukiernik*	0	0	0	2	0
"751204"	Piekarz*	0	0	0	3	0
"752205"	Stolarz*	0	0	0	1	0
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0	0	0	19	0

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na podstawie sprawozdań statystycznych o lokalnym rynku pracy za 2012 rok, obliczenia własne.

* - pod pojęciem bezrobotny absolwent należy rozumieć bezrobotnego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły

Najwięcej absolwentów ukończyło kształcenie w zawodzie: technika rolnika - 67 osób, czyli 57,3% wszystkich absolwentów. Na koniec 2012 roku w rejestrach urzędu zarejestrowanych było 4 bezrobotnych absolwentów ze szkół działających w powiecie.

Tak niewielka populacja bezrobotnych absolwentów w tym zawodzie najprawdopodobniej wynika z podjęcia pracy w gospodarstwach rodzinnych.

Kolejnym dość licznym zawodem jest technik mechanizacji rolnictwa (31 osób, tj. 26,5%). Na koniec omawianego okresu w Urzędzie zarejestrowanych było 3 bezrobotnych absolwentów, którzy stanowili 9,7% wszystkich kończących naukę w tym zawodzie w 2012 roku.

Tabela Nr 8. Absolwenci zarejestrowani w PUP w Łomży według szkół i zawodów w roku 2012 w Powiecie Łomżyńskim

Lp.	Nazwa szkoły	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	(6):(5) w %
1	2	3	4	5	6	7	8
Szkoły policealne							
1.	Szkoła Policealna	"314207"	Technik rolnik*	31	1	25	3,2258
Szkoły średnie techniczne (technika, licea zawodowe)							
2.	Technikum	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	31	3	43	9,6774
3.	Technikum	"314207"	Technik rolnik*	27	3	29	11,1111
4.	Technikum dla Dorosłych	"314207"	Technik rolnik*	9	0	0	0
5.	Technikum Uzupełniające dla Dorosłych	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	0	0	20	0
Licea ogólnokształcące							
6.	Liceum Ogólnokształcące w Jedwabnem	"000000"	Bez zawodu	19	3	19	15,7895
7.	Liceum Ogólnokształcące Dla Dorosłych w Jedwabnem	"000000"	Bez zawodu	0	0	0	0
Zasadnicze szkoły zawodowe							
8.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0	0	19	0
9.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"512001"	Kucharz*	0	0	0	0
10.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"514101"	Fryzjer*	0	0	0	0
11.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"522301"	Sprzedawca*	0	0	1	0
12.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"613003"	Rolnik*	0	0	6	0
13.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	0	0	0	0
14.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0	0	0	0
15.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"741103"	Elektryk*	0	0	0	0

16.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"751201"	Cukiernik*	0	0	2	0
17.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"751204"	Piekarz*	0	0	3	0
18.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Jedwabnem	"752205"	Stolarz*	0	0	1	0

Źródło: Dane statystyczne źródłowe Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na podstawie sprawozdań statystycznych o lokalnym rynku pracy za 2012 rok, obliczenia własne.

* - pod pojęciem bezrobotny absolwent należy rozumieć bezrobotnego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły

Przypuszczać można, że część absolwentów znajdzie pracę poprzez „samozatrudnienie” lub podejmie dalszą naukę.

Wszystkie powyżej wymienione zawody należą do silnie nadwyżkowych w powiecie łomżyńskim, czyli wartości ich wskaźników nadwyżki są bliskie 0 i przewiduje się, że takimi pozostaną w najbliższej przyszłości.

Z danych statystycznych wynika, że w 2013 roku na lokalny rynek pracy wejdzie 149 nowych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu. „Napływające” zasoby siły roboczej w roku bieżącym na lokalny rynek pracy, niestety nie należą do grup zawodów poszukiwanych przez pracodawców.

Przewiduje się, że najwięcej absolwentów przybędzie na rynku pracy w zawodach: technik mechanizacji rolnictwa, technik rolnik, a także mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych.

W związku z brakiem informacji o zapotrzebowaniu pracodawców na pracowników o w/w specjalnościach trudno oceniać szanse tej grupy bezrobotnych na lokalnym rynku pracy.

Wnioski

1. Ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych **powinien być** użytecznym narzędziem dla władz oświatowych w procesach:
 - reformowania struktury i treści kształcenia zawodowego (szczególnie w aspekcie dużego „napływu” bezrobotnych absolwentów bez kwalifikacji zawodowych – brak zdanego egzaminu dyplomowego – mimo ukończenia szkół kształcących w zawodzie),
 - podejmowania przez władze oświatowe decyzji o kontynuacji kształcenia w obecnych rozmiarach w zawodach wysoce nadwyżkowych,
 - świadomego podejmowania decyzji o wdrażaniu nowych kierunków kształcenia, w warunkach obecnego systemu edukacji i ponoszenia za nie pełnej odpowiedzialności;
2. Systematyczne prowadzenie monitoringu zawodów nadwyżkowych w dłuższej perspektywie czasu, **powinno** zapobiegać „kształceniu dla bezrobocia” przez system szkolnictwa zawodowego.
3. Na terenie działania Urzędu Pracy w Łomży system edukacji promuje zatrudnianie mężczyzn. Koniecznym jest rozważyć dopasowanie struktury kształcenia do potrzeb rynku pracy.

4. Przewagę bezrobotnych kobiet w grupie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, na lokalnym rynku pracy, sankcjonują najprawdopodobniej następujące przyczyny:
 - kobiety – w porównaniu do mężczyzn – konsekwentniej poszukują zatrudnienia w zawodzie wyuczonym;
 - niższa aktywność (szczególnie na terenach wiejskich) w poszukiwaniu pracy wśród kobiet;
 - czynniki osobowościowe wynikające z płci, oraz słaba promocja kształcenia ustawicznego jako narzędzia, umożliwiającego elastyczne dostosowywanie się do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców;
 - prawie na pewno naruszanie przez lokalnych pracodawców równości szans wg płci przy zatrudnianiu;
 - czynniki kulturowe i nadal bardzo tradycyjne postrzeganie funkcji społecznej kobiety w rodzinie;
 - niedostateczna promocja aktywnej postawy na rynku pracy oraz niedostosowany system kształcenia do wymagań pracodawców.
5. Słusznym byłoby przywrócenie obowiązku zdawania egzaminu dyplomowego przez uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe przed otrzymaniem świadectw ukończenia danej szkoły. Obecna formuła zaprzecza idei uczenia młodzieży w tego typu szkołach. Większość absolwentów zgłaszających się do urzędu pracy nie posiada zawodu, a więc środki łożone na wykształcenie tych młodych ludzi z ekonomicznego punktu widzenia zostały wykorzystane nieefektywnie.
6. Obserwuje się wzrost nakładów środków Funduszu Pracy na przekwalifikowania lub szkolenia zawodowe absolwentów szkół realizujących kształcenie zawodowe.
7. Wydaje się, że opracowania monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz analizy sytuacji absolwentów na lokalnych rynkach pracy nie są skutecznie wykorzystywane przez instytucje i organy, które realizują zadania polityki rynku pracy.